

«زن و مطالعات خانواده»

سال دوازدهم - شماره چهل و هفتم - بهار ۱۳۹۹

ص ص: ۱۰۹ - ۱۱۷

تاریخ دریافت: ۹۸/۲/۱۷

تاریخ پذیرش: ۹۸/۴/۱۸

اثربخشی آموزش مهارت‌های جنسی بر صمیمیت و پرخاشگری دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد تبریز

صبا جدیری ابوالقاسمی^۱

امیر پناه‌علی^۲

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های جنسی بر صمیمیت و پرخاشگری دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد تبریز بود. روش پژوهش نیمه‌آزمایشی بود. جامعه آماری کلیه دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد تبریز می‌باشد. نمونه پژوهش شامل ۳۰ زوج است که به روش در دسترس و داوطلبانه انتخاب شدند و در یکی از گروه‌های آزمایش و کنترل گمارده شدند (گروه آزمایش ۱۵ زوج، گروه کنترل ۱۵ زوج). ابزار پژوهش پرسشنامه صمیمیت زناشویی و پرسشنامه سنجش پرخاشگری می‌باشد. به منظور گردآوری اطلاعات محقق با مراجعه به مرکز مشاوره دانشگاه آزاد تبریز و انتخاب نمونه مورد نظر با هماهنگی مسئولین مرکز ابتدا در مرحله پیش‌آزمون، هر دو گروه پرسشنامه‌ها را اجرا کردند، سپس گروه آزمایش تحت متغیر مستقل قرار گرفت و گروه کنترل برنامه قبلی خود را دنبال نمود. جلسات با توالی هفته‌ای یک جلسه و هر جلسه به مدت دو ساعت ادامه یافت. به منظور اجرای پژوهش پس از گمارش آزمودنی‌ها در هر یک از گروه‌های آزمایش و کنترل، در ابتدا پرسشنامه صمیمیت زناشویی و پرخاشگری به هر دو گروه ارائه شد تا آن‌ها را تکمیل کردند (مرحله پیش‌آزمون). سپس گروه آزمایش در معرض شش جلسه دو ساعته آموزش جنسی قرار گرفت (هفته‌ای یک جلسه) و گروه کنترل نیز در این مدت به زندگی روزمره خود پرداختند. یک هفته پس از اتمام جلسات آموزش جنسی، دوباره پرسشنامه صمیمیت زناشویی و پرخاشگری به هر دو گروه ارائه شد تا دوباره آن را تکمیل کنند (مرحله پس‌آزمون). به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری تحلیل کوواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد که آموزش مهارت‌های جنسی بر افزایش صمیمیت و کاهش پرخاشگری دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد تبریز تأثیر معناداری دارد.

واژگان کلیدی: مهارت‌های جنسی، صمیمیت، پرخاشگری

۱. کارشناس ارشد، روانشناسی و مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

۲. استادیار، گروه مشاوره و روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

مقدمه

ازدواج به عنوان یک نهاد اجتماعی است که پایه و اساس ارتباط انسانی را تشکیل می‌دهد و در آن مرد و زن از طریق یک نیروی رمزی ناشی از غرایز، آیین و عشق به هم جذب می‌شوند و به‌طور آزادانه و کامل تسلیم (متعهد) یکدیگر شده، تا واحد پویایی را به عنوان خانواده ایجاد نمایند. خانواده به عنوان تنها نظام اجتماعی می‌باشد که رسماً در همه جوامع پذیرفته شده است. خانواده محیطی است مقدس، با صفا و به زیباترین تعبیر قرآنی محل سکون و آرامش واقعی است. در سوره روم آیه ۲۱ آمده است: از آیات الهی این است که از جنس خودتان همسرانی برای شما آفرید تا در کنار او آرامش یابید و با هم انس گیرید و میان شما مودت و مهربانی برقرار ساخت (استنپوپ^۱، ۲۰۱۰).

آنچه از خود ازدواج با اهمیت‌تر است، رضایت زناشویی می‌باشد. رضایت زناشویی وضعیتی است که در آن زن و شوهر در بیشتر مواقع احساس خوشبختی و رضایت از همدیگر دارند. رضایت در ازدواج از طریق علاقه متقابل، مراقبت از یکدیگر، پذیرش درک یکدیگر و ارضای نیازها ایجاد می‌شود (آنگلا^۲ و همکاران، ۲۰۱۳).

زندگی انسان از مراحل و چرخه‌های مختلفی تشکیل شده؛ که یکی از پیچیده‌ترین و دشوارترین مراحل آن ازدواج و تشکیل خانواده می‌باشد. این رویداد معمولاً در زمان‌ها و مکان‌های مختلف با دوران جوانی مصادف بوده است (البته استثناهایی نیز وجود دارد) و عنصر اساسی آن احساس صمیمیت و نیاز به ایجاد یک رابطه صمیمی با جنس مخالف می‌باشد؛ شاید به همین جهت است که اربک اریکسون دوره جوانی را با ویژگی صمیمیت در برابر انزوا مشخص کرده است. اگر شخصی به دلایلی چنین نیازی را احساس نکند و یا در ایجاد رابطه صمیمانه توانایی لازم را نداشته باشد، به سختی می‌تواند رضایت زناشویی و نهایتاً سلامت خانواده را به دست آورد (بحرینیان و همکاران، ۱۳۸۸).

با این حال آمار طلاق که معتبرترین شاخص نارضایتی در روابط زناشویی است نشان می‌دهد که رضایت زناشویی به آسانی قابل دستیابی نیست، بلکه ایجاد آن نیاز به تلاش زوجها دارد (توکل، ۱۳۹۱). رضایت جنسی یا به عبارتی میزان رضایتی که شخص از جنبه جنسی رابطه‌اش دارد، به عنوان یکی از مؤلفه‌های رضایت زناشویی از شاخص‌های مهم ازدواج موفق، بقا و سلامت خانواده محسوب می‌شود (هاروی، ونزل و اسپرچر^۳، ۲۰۰۴).

نظام جنسیتی ساختاری اجتماعی فرهنگی دارد و کلیشه‌های فرهنگی آن چه را که رفتار جنسی به‌هنگار است برای زنان و مردان تعریف می‌کند (رحمانی، ۱۳۸۹). در مورد زنان ساختارهای فرهنگی مربوط به رفتار جنسی به تنش بیشتر بین این رفتار و کلیشه‌های فرهنگی می‌انجامد. در مورد مردان

۱ Stanhope

۲ Angela

۳ Harvi, Wenzell & Spercher

نیز ساختارهای فرهنگی باعث شده است که مردان برای انجام رفتار جنسی احساس فشار کنند و بر این باور باشند که رابطه جنسی در مورد آن‌ها باید با مهارت و خبرگی صورت گیرد. در واقع زنان و مردان، هویت جنسی و رفتار جنسی خود را در چارچوب مهارت‌های جنسیتی شکل می‌دهند (خجسته مهر، ۱۳۹۰). روابط جنسی از ارتباط عاطفی بین زوج‌ها تأثیر می‌گیرد و به دنبال نارضایتی جنسی، امکان بروز نارضایتی زناشویی و در نهایت مشکلات خانوادگی مختلف وجود دارد (میری و همکاران، ۱۳۸۸). یکی از مشکلاتی که در صورت عدم ارتباط جنسی صحیح ممکن است بین زوجین به وجود آید، پرخاشگری است. یکی از شیوه‌های افزایش صمیمیت و کاهش پرخاشگری بین زوجین، آموزش جنسی در بافت رابطه زناشویی است. آموزش مهارت‌های جنسی فرایندی است که به رشد جنسی سالم، بهداشت زناشویی، روابط بین فردی، عاطفه، نزدیکی، تصور بدنی و نقش‌های جنسیتی کمک می‌کند. آموزش جنسی به همه ابعاد جنسیت مانند ابعاد زیستی، فرهنگی-اجتماعی، روانشناختی و مذهبی توجه می‌کند. آموزش جنسی هم به حوزه شناختی (اطلاعات و دانش)، هم به حوزه عاطفی (احساسات، ارزش‌ها و نگرش‌ها) و هم به حوزه رفتاری (مهارت‌های ارتباطی و برقراری رابطه جنسی) مربوط می‌شود (علی، لیوم و هومدیان، ۲۰۰۴). طبیعی است که فقدان اطلاعات یا اطلاعات غلط در مورد مسائل جنسی، خطر ایجاد انواع اختلالات جنسی، رفتارهای پرخطر، بیماری‌های مقاربتی، کاهش لذت جنسی، حاملگی ناخواسته و مسائل خانوادگی و زناشویی را افزایش می‌دهد (یوسف زاده و همکاران، ۱۳۹۲). با توجه به این که روابط جنسی صحیح، با کیفیت و رضایت‌بخش همسران، رضایت زناشویی و سلامت روان بالاتری را برای آن‌ها به دنبال خواهد داشت و این روابط در صورتی که مسؤولانه، در چارچوب خانواده و برطرف‌کننده نیازهای زن و شوهر باشد، سهم مؤثری در دوام و قوام خانواده دارد و مانع از فروپاشی این نهاد مقدس می‌شود و از سویی بی‌توجهی به مسائل جنسی و عدم رضایتمندی جنسی هم برای خود فرد عوارضی نظیر افسردگی، اضطراب، کاهش اعتماد به نفس و انزوا را به همراه دارد و هم باعث بروز مشکل در حوزه روابط خانوادگی و زناشویی می‌شود که در نهایت ممکن است به طلاق عاطفی یا حقوقی ختم شود و از طرفی با عنایت به این که امروزه در جامعه ما کمبود آموزش‌های جنسی صحیح و مناسب برای زوج‌ها بیش از پیش احساس می‌گردد، لذا این پژوهش به دنبال بررسی و پاسخ‌گویی به این سؤال اصلی است که آیا آموزش مهارت‌های جنسی به دانشجویان متأهل می‌تواند میزان صمیمیت را افزایش و باعث کاهش پرخاشگری شود؟

روش پژوهش

روش این پژوهش نیمه‌آزمایشی و طرح آن گروه کنترل نابرابر است. جامعه آماری ما در این پژوهش کلیه دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد تبریز می‌باشد. این دانشجویان مشتمل بر دانشجویان

مرد و دانشجویان زن می‌باشند. نمونه پژوهش شامل ۳۰ زوج خواهد بود که به روش در دسترس و داوطلبانه انتخاب شدند و به صورت کاملاً تصادفی در یکی از گروه‌های آزمایش و کنترل گمارده خواهند شد (گروه آزمایش ۱۵ زوج، گروه کنترل ۱۵ زوج). ملاک‌های ورود به تحقیق شامل داشتن حداقل سواد کافی، عدم اعتیاد دانشجویان، عدم بیماری جسمی، عدم تماشای فیلم‌های پرنو، عدم اشکال ارگانیک در اندام تناسلی و ملاک‌های خروج نیز شامل داشتن بیماری جسمی یا روانی و غیبت بیش از دو جلسه در هر یک از دانشجویان بود. ابزارهای لازم در این پژوهش پرسش‌نامه صمیمیت زناشویی و پرسش‌نامه سنجش پرخاشگری می‌باشد. پرسش‌نامه صمیمیت زناشویی برای اولین بار در ایران توسط اولیا (۱۳۸۵) ساخت و هنجاریابی شده است. این ابزار شامل ۸۷ سؤال و ۹ خرده مقیاس است که عبارتند از صمیمیت عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جسمانی، جنسی، معنوی، اجتماعی تفریحی و زیباشناختی و صمیمیت کلی. هر سؤال در طیف لیکرت به صورت چهار گزینه‌ای از همیشه (۴ نمره) تا اصلاً (۱ نمره) پاسخ داده می‌شود. حداکثر نمره در این پرسش‌نامه ۳۴۸ و حداقل نمره ۸۷ می‌باشد. نمره بیشتر نشانگر صمیمیت بالاتر و نمره کمتر به معنی صمیمیت کمتر است. ضریب آلفای این آزمون برای کل پرسش‌نامه توسط سازنده آن اولیا (۰/۹۲) گزارش شده است. همچنین به منظور سنجش پرخاشگری در تحقیق حاضر از پرسش‌نامه استاندارد باس و پری^۱ استفاده شد. پرسش‌نامه باس و پری شامل ۲۹ سؤال است که پرخاشگری را به صورت کلی مورد سنجش قرار می‌دهد. هر سؤال دارای یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت می‌باشد. پرسش‌نامه یک نمره کلی دارد و در نهایت فرد را در دو دسته دارای اختلال پرخاشگری (نمرات مساوی و بیشتر از ۷۸) و فاقد اختلال پرخاشگری (نمره کمتر از ۷۸) تقسیم‌بندی می‌کند. در تحقیق نجفی‌زاده (۱۳۹۲) میزان آلفای کرانباخ برای پرسش‌نامه ۰/۸۹ به دست آمد. به منظور گردآوری اطلاعات محقق با مراجعه به مرکز مشاوره دانشگاه آزاد تبریز و انتخاب نمونه مورد نظر با هماهنگی مسؤولان مرکز ابتدا در مرحله پیش آزمون پرسش‌نامه‌ها را برای هر دو گروه اجرا کردند، سپس گروه آزمایش تحت متغیر مستقل قرار گرفت و گروه کنترل برنامه قبلی خود را دنبال نمود. جلسات با توالی هفته‌ای یک جلسه و هر جلسه به مدت دو ساعت ادامه یافت. به منظور اجرای پژوهش پس از گمارش آزمودنی‌ها در هر یک از گروه‌های آزمایش و کنترل، در ابتدا پرسش‌نامه صمیمیت زناشویی و پرخاشگری به هر دو گروه ارائه شد تا آن‌ها را تکمیل کردند (مرحله پیش‌آزمون). سپس گروه آزمایش در معرض ۶ جلسه ۲ ساعته آموزش جنسی قرار گرفت (هفته‌ای یک جلسه) و گروه کنترل نیز در این مدت به زندگی روزمره خود پرداختند. یک هفته پس از اتمام جلسات آموزش جنسی، دوباره پرسش‌نامه صمیمیت زناشویی و پرخاشگری به هر دو گروه ارائه شد تا دوباره آن را تکمیل کنند (مرحله پس‌آزمون). به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از دو بخش آمار

توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش توصیفی از شاخص‌هایی نظیر میانگین و انحراف معیار و در بخش استنباطی نیز در صورت تأیید پیش فرض‌های آزمون‌های آماری از تحلیل کوواریانس استفاده شد.

یافته‌ها

جدول ۱. نتایج آزمون کولموگراف-اسمیرنوف متغیرهای سازگاری فردی پژوهش

گروه	متغیر	مرحله	کولموگراف-اسمیرنوف	Sig.
گروه تجربی	صمیمیت	پیش آزمون	۱/۳۴۲	۰/۰۵۴
		پس آزمون	۱/۲۳۶	۰/۹۴۰
	پرخاشگری	پیش آزمون	۱/۱۰۶	۰/۱۷۳
		پس آزمون	۰/۸۱۹	۰/۵۱۴
گروه کنترل	صمیمیت	پیش آزمون	۱/۴۱۵	۰/۰۵۳
		پس آزمون	۰/۹۶۶	۰/۷۴۰
	پرخاشگری	پیش آزمون	۱/۱۳۹	۰/۱۵۶
		پس آزمون	۱/۰۱۴	۰/۲۵۵

با توجه به نتایج حاصل از جدول ۱ مشخص است، سطح معنی داری برای متغیرهای این پژوهش بالاتر از (۰/۰۵) است، لذا نتیجه می‌گیرم داده‌های جمع‌آوری شده برای این متغیر از توزیع نرمالی برخوردار است. پس برای تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق به دلیل نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس استفاده شده است.

جدول ۲. نتایج آزمون ترکیبی

آزمون	مقدار	F	Df فرضیه	Df خطا	Sig	مجذور اتا	توان آماری
آزمون اثر بیلابی	۰/۵۲۶	۱۵/۰۰۱	۲	۲۷	۰/۰۰۱	۰/۹۰	۱۰۰
آزمون لامبدای ویکلز	۰/۴۷۴	۱۵/۰۰۱	۲	۲۷	۰/۰۰۱	۰/۹۰	۱۰۰
آزمون اثر هنتلینک	۱/۱۱۱	۱۵/۰۰۱	۲	۲۷	۰/۰۰۱	۰/۹۰	۱۰۰
آزمون بزرگترین ریشه روی	۱/۱۱۱	۱۵/۰۰۱	۲	۲۷	۰/۰۰۱	۰/۹۰	۱۰۰

چون مقادیر (F، سطح معنا داری و مجذور اتا) برای هر چهار آزمون (اثر پیلایی^۱، لامبدای ویکلز^۲، اثرهوتلینگ^۳ و بزرگترین ریشه روی^۴) یک سان است و همچنین ($P < 0/001$) است. بر این اساس می‌توان گفت دست کم در یکی از متغیرهای وابسته (پیش آزمون و پس آزمون) بین دو گروه تفاوت معنا داری وجود دارد برای پی بردن به این تفاوت تحلیل واریانس انجام گرفت.

جدول ۳. نتایج تحلیل واریانس مربوط به تفاضل پیش آزمون - پس آزمون
تأثیر آموزش مهارت جنسی بر صمیمیت دانشجویان متأهل

متغیرها	منبع واریانس	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	نسبت F	P
صمیمیت	بین گروهی	۷۱۴/۰۲۵	۱	۷۱۴/۰۲۵	۹۰/۴۵	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۲۹۹/۹۵	۲۸	۷/۸۹		
	مجموع	۱۰۱۳/۹۷	۲۹	-		

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، گروه تجربی و گروه کنترل از لحاظ متغیر صمیمیت در سطح $P < 0/001$ با یکدیگر تفاوت دارند. به عبارت دیگر تأثیر آموزش مهارت جنسی بر صمیمیت دانشجویان متأهل معنادار بوده است.

جدول ۴. نتایج تحلیل واریانس مربوط به تفاضل پیش آزمون - پس آزمون
تأثیر آموزش مهارت جنسی بر پرخاشگری دانشجویان متأهل

متغیرها	منبع واریانس	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	نسبت F	P
پرخاشگری	بین گروهی	۶۴۰	۱	۶۴۰	۱۳۶/۹۳	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۱۷۷/۶	۲۸	۴/۶۷		
	مجموع	۸۱۷/۶	۲۹	-		

۱ Pillai's Trace
۲ Wilks' Lambda
۳ Hotelling's Trace
۴ Roy's Largest Root

همانطور که در جدول ۴ م مشاهده می شود، گروه تجربی و گروه کنترل از لحاظ متغیر پر خاشگری در سطح $P < 0/001$ با یکدیگر تفاوت دارند. به عبارت دیگر تأثیر آموزش مهارت جنسی بر پر خاشگری دانشجویان متأهل معنادار بوده است.

بحث و نتیجه گیری

یافته اول تحقیق حاضر این بود که آموزش مهارت‌های جنسی بر افزایش صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل تأثیر مثبت معناداری دارد. نتایج نشان داد که پس از شرکت در جلسات آموزش مهارت‌های جنسی صمیمیت در دانشجویانی که در گروه آزمایش شرکت داشتند، نسبت به افرادی که در گروه گواه جایگزین شده بودند، افزایش معناداری داشته است. بنابراین آموزش مهارت‌های جنسی باعث افزایش صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل شده است. نتایج این پژوهش با نتایج پیشین همچون تحقیقات صحت و همکاران (۱۳۹۲)؛ یوسف‌زاده، (۱۳۹۲)؛ لاتیلا و همکاران (۲۰۰۶)، باتلر (۲۰۰۶) همسویی دارد. در بحث و تفسیر فرضیه فوق با توجه به تحقیقات پیشین می‌توان عنوان کرد، نیاز به صمیمیت و رابطه نزدیک و هم‌پوشانی نیازهای روانی و عاطفی از جمله دلایل اصلی ازدواج می‌باشند (اعتمادی، ۱۳۸۴) و صمیمیت به عنوان یکی از ارزشمندترین ابعاد وجودی انسان و امری ضروری در عملکرد سالم انسان در نظر گرفته می‌شود (داندوراندا، ۲۰۱۳). صمیمیت در روابط زناشویی، به صورت الگوی رفتاری بسیار مهمی مفهوم‌سازی شده است که جنبه‌های عاطفی-هیجانی و اجتماعی نیرومندی دارد و بر پایه پذیرش، رضایت خاطر و عشق شکل می‌گیرد (تن‌هوتن، ۲۰۰۷) و صمیمیت رفتارهایی است که نزدیکی عاطفی را افزایش می‌دهد. نزدیک بودن عاطفی شامل حمایت و درک متقابل، برقراری ارتباط و سهیم کردن خود، فعالیت‌ها و دارایی‌هایمان با فرد دیگر است. دانشجویان در گروه آزمایش پس از شرکت در جلسات آموزش مهارت‌های جنسی ترغیب به انجام تکالیف شناختی، آگاهی از سبک تفکر نادرست‌شان، تغییر نگرش نسبت به مسائل جنسی، آگاهی از هیجانات خود و شریک زندگی، گرایش به سمت پذیرش هیجانات و رفتارهای خود و شریک زندگی و کسب مهارت‌های جنسی، افزایش معناداری را در صمیمیت را نشان دادند.

یافته دوم تحقیق حاضر این بود که آموزش مهارت‌های جنسی بر کاهش پر خاشگری دانشجویان متأهل تأثیر مثبت معناداری دارد. نتایج نشان داد که پس از شرکت در جلسات آموزش مهارت‌های جنسی پر خاشگری در دانشجویانی که در گروه آزمایش شرکت داشتند، نسبت به دانشجویانی که در گروه گواه جایگزین شده بودند، کاهش معناداری داشته است. بنابراین آموزش مهارت‌های جنسی باعث کاهش پر خاشگری در زوجها می‌گردد. که این یافته با نتایج بلوم (۲۰۰۶)؛ بایر و همکاران

۱ Dandurand

۲ TenHouten

(۲۰۰۵): همسو می‌باشد اما می‌توان این فرضیه را اینگونه تبیین نمود. مطالعات انجام شده پژوهشگران بیانگر این است که آموزش مهارت جنسی یک رویکرد شناختی- رفتاری است که برای پیشگیری کنترل خشم و خویشن‌داری مؤثر است و از آنجایی که مشکلات جنسی محصول الگوهای تعاملی و ارتباطی نامناسب بین زن و شوهر است، به نظر می‌رسد این روش بر بهبود روابط جنسی نیز مؤثر است (مسترز و جانسون، ۱۹۸۷) و همچنین حل مسأله یکی از حوزه‌های اصلی مورد توجه در آموزش مهارت‌های جنسی است. زوجین متعارض معمولاً در مواجهه با مسائل فشارآور بیشتر از پرخاشگری استفاده می‌کنند و خشم به حالتی عاطفی یا هیجانی اطلاق می‌شود که از تهییج ملایم تا خشم وحشیانه یا عصبانیت گسترده است و اغلب هنگامی متجلی می‌شود که راه نیل به اهداف یا برآوردن نیازهای افراد، سد می‌شود.

با توجه به یافته‌های این پژوهش، آگاهی نسبت به سبک تفکر، شناخت خطاهای شناختی، انجام تکالیف شناختی، تقویت رفتارهای مثبت، فراهم کردن حمایت و صمیمیت عاطفی، پذیرش هیجانات، ترغیب به پذیرش محدودیت‌ها و عدم اجتناب، به اشتراک گذاشتن تجربیات، بحث پیرامون احساسات منفی مربوط به مسائل جنسی، ابراز احساسات ناخوشایند مرتبط با رابطه جنسی و همچنین آموزش مهارت‌های ارتباط جنسی مطلوب برای زوجین می‌تواند با بهبود مشکلات و تعارضات زناشویی و افزایش صمیمیت زناشویی و کاهش پرخاشگری، زمینه‌ساز بهبود کیفیت رابطه و افزایش دوام زندگی زناشویی آن‌ها شود.

Reference

- Ali SR, Liu WM, Humedian M. (2004). Islam 101: Understanding the religion and therapy implications. *Professional Psychology: Research and Practice* 35(6): 635-642.
- Angela D. Weaver & E. Sandra Byers. (2013). Iranian successful family functioning: Communication. *Social and Behavioral Sciences*, 30, 367 Aspects of Human Sexuality, 10-23
- Bahrainian, Abdul Majid; Yavari Kermani, Maryam (2009). Sexual satisfaction and Satisfaction of life. *New Psychotherapy Magazine*. No. 51 and 52. 67-85. [In Persian]
- Blume TW. *Becoming a family counselor: a bridge to family therapy theory and practice*. Hoboken. New Jersey: USA: Wiley; 2006. P. 106-119.
- Byers, E.S. (2005). Relationship satisfaction and sexual satisfaction: A longitudinal study of individual in long-term relationship. *Journal of Sex Research*, 42, 113-118.

Dandurand C, Lafontaine MF. Intimacy and couple satisfaction: The moderating role of romantic attachment. *International Journal of Psychological Studies* 2013; 5(1): 74-90.

Etemadi, Ozra. (2005). Comparison the effectiveness of cognitive-behavioral paired therapy and therapeutic relationship on increasing couples' intimateness. PhD thesis, Tehran Teacher Training University. Faculty of Psychology. [In Persian]

Harvey, J., Wenzel, A., & Sprecher, S. (2004). *The handbook of sexuality in close relationships*. London: Lawrence Erlbaum Associates.

Khojasteh Mehr, R (2011). Investigating personality traits, social skills, attachment styles and demographic variables as predictors of success and failure in divorced and ordinary applicants couples in Ahvaz, doctoral dissertation of psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz. Faculty of Education and Psychology. [In Persian]

Miri M, Wagheiy Y, Ghasemipour M. (2009). A survey about effective factors on the marital satisfaction in employees of two Birjand universities. *J Birjand Univ Med Sci*. 16 (4):43-50. URL: <http://journal.bums.ac.ir/article-1-537-fa.html>. [In Persian]

Rahmani, A; Sadeghi, N; Allahgholi, L. (2010). The relation of sexual satisfaction and demographic factors. *Iran Journal of Nursing*. 23 (66):14-22 URL: <http://ijn.iums.ac.ir/article-1-865-fa.html>. [In Persian]

Shah Siah, M; Bahrami, F; Etemadi, O, Mohebi, S. (2011). The Effect of Sexual Education on Improving Marital Satisfaction in Isfahan Couples. *Health system research*. 10 (5): 5-31. [In Persian]

Stanhope, D. (2010). *Core Self-Evaluations in the Context of Training: The Impact of Self-Regard on Training Outcomes*.

Tavakol, Z, Mirmolaei S.T, Momeni Movahed, Z. The survey of sexual function relationship with sexual satisfaction in referred to Tehran South City health centers. *Avicenna J Nurs Midwifery care*. 2011; 19 (2):50-60. URL: <http://nmj.umsha.ac.ir/article-1-1100-fa.html> [In Persian]

TenHouten WD. *A general theory of emotions and social life*. 1st Ed. New York: USA: Rutledge; 2007.P. 6-7.

Yousefzadeh, S., Nameni, F., Golmakani, N., Najaf Najafi, M., Ebrahimi, M., Modarres Gharavi, M. (2014). Investigating the Effects of Sex Education Based on Religious Education on Marital Adjustment in Married Women. *The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility*, 16(84), 10-19. doi: 10.22038/ijogi.2014.2311. [In Persian]

Effectiveness of sexual skills education on intimacy and aggression of Married students at Tabriz Azad University

Saba Jediri Abolghasemi

Amir Panah Ali

Abstract

The purpose of this study was to investigate the Effectiveness of sexual skills education on intimacy and aggression of married students at Tabriz Azad University. The method was semi-experimental. Our statistical population is all married students of Tabriz Azad University. The research sample will consist of 30 couples who will be selected by voluntary and available method and will be assigned to one of the test and control groups (15 couples, 15 couples). The necessary tools for this research are marital intimacy and aggression assessment questionnaire. In order to collect the information of the researcher by referring to Tabriz Azad University Consultation Center and selecting the sample with the coordination of the authorities, first, in the pre-test phase, both groups completed questionnaires, the experimental group was then subjected to an independent variable and the control group followed its previous program. The sessions lasted for a period of two hours with a weekly sequence of sessions and each session. In order to carry out post-placement research in each of the experimental and control groups, the marital intimacy and aggression questionnaire was first provided to both groups to complete them (pre-test stage). The experimental group was then subjected to six sessions of 2 hours of sexual education (weekly one session), and the control group also went to their daily routine during this period. A week after the completion of sex education sessions, again the marital intimacy and aggression questionnaire was presented to both groups to complete it again (post-test phase). To analyze the data, covariance analysis was used. The results showed that the training of sexual skills on increasing the

---

intimacy and reducing the aggression of married students in Tabriz Azad University has a significant effect.

Keywords: sexual skills, intimacy, aggression